

Vožnja pod vplivom prepovedanih drog – izzivi pri nadzoru

Robert Vehovec, mag.
vodja oddelka
Sektor prometne policije GPU

Vožnja pod vplivom
drog ali drugih
psihoaktivnih
snovi???

Prvi občutek;
“Ali vidimo le vrh
ledene gore?”

Cannabis

Adults (15-64)

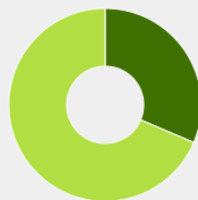
Last year use

Show data table +

24 million
8.4 %

Lifetime use

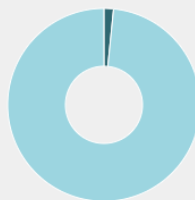
Show data table +

90 million
31.4 %

Cocaine

Adults (15-64)

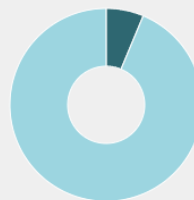
Last year use

Show data table +

4.5 million
1.6 %

Lifetime use

Show data table +

17.2 million
6.3 %

MDMA

Adults (15-64)

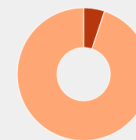
Last year use

Show data table +

3.1 million
1.1 %

Lifetime use

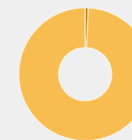
Show data table +

14.1 million
5.1 %

Amphetamines

Adults (15-64)

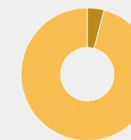
Last year use

Show data table +

2.3 million
0.8 %

Lifetime use

Show data table +

9.7 million
4.1 %

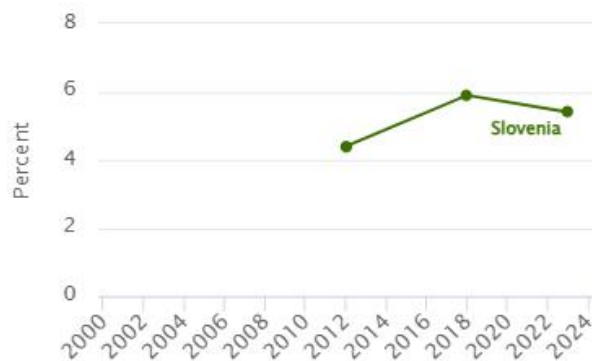
Vir: Agencijo Evropske unije za droge (EUDA) – poročilo 2025

- Po nekaterih študijah je okrog 80 % **uživalcev drog tudi voznikov**

Slovenia: prevalence of cannabis use

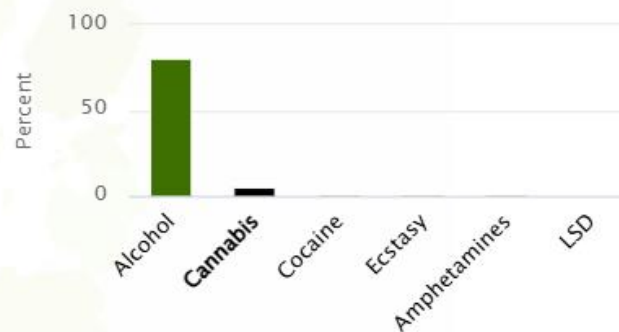
All adults (15–64). Last year

Show data table

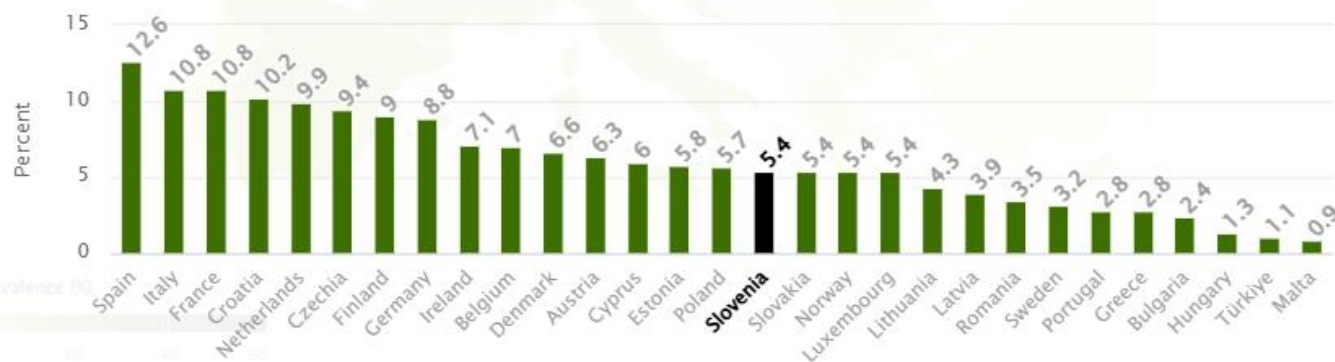
Breakdown by substance
All adults (15–64). Last year

Show data table

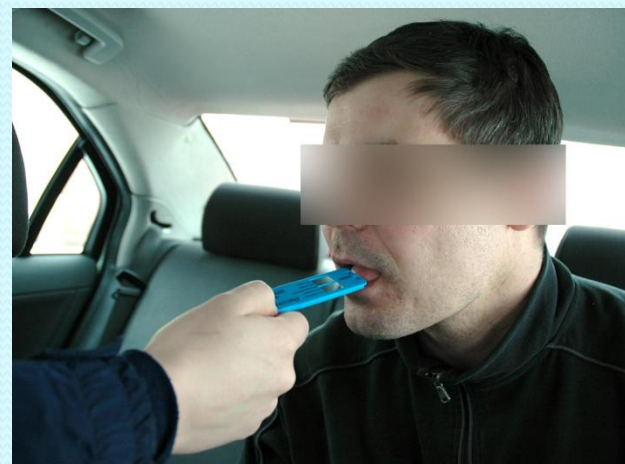

All adults (15–64). Last year, Prevalence all available countries

Nadzor vožnje pod vplivom alkohola in prepovedanih drog - razlike

Avstralija

Background

- Australia
 - Population of 28 million
 - ~ 20 million drivers
 - Similar number of RBT's
 - Detection 1:100 -150

Road deaths over previous 10 years:

- Alcohol ~15%
- Drugs >20%

New Roadside Drug Testing Procedures

New South Wales

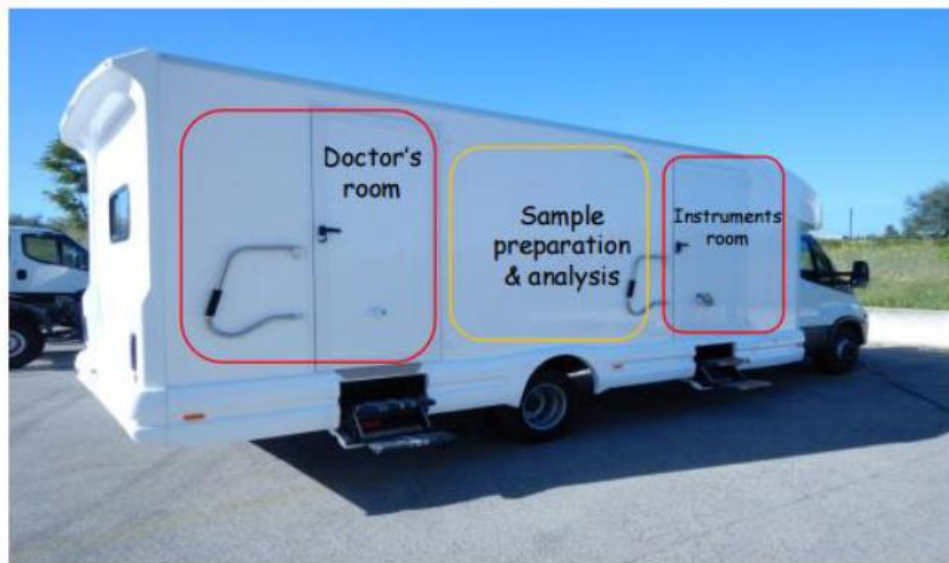
- DrugWipe 3S used for roadside screening
- If positive run a 2nd DrugWipe 3 S
- If positive, penalty notice issued
- Confirmatory sample is collected and sent off to lab for confirmation (Supersal)
- 99% positive rate at the lab!

Italija

The Mobile Mass Spectrometry Lab

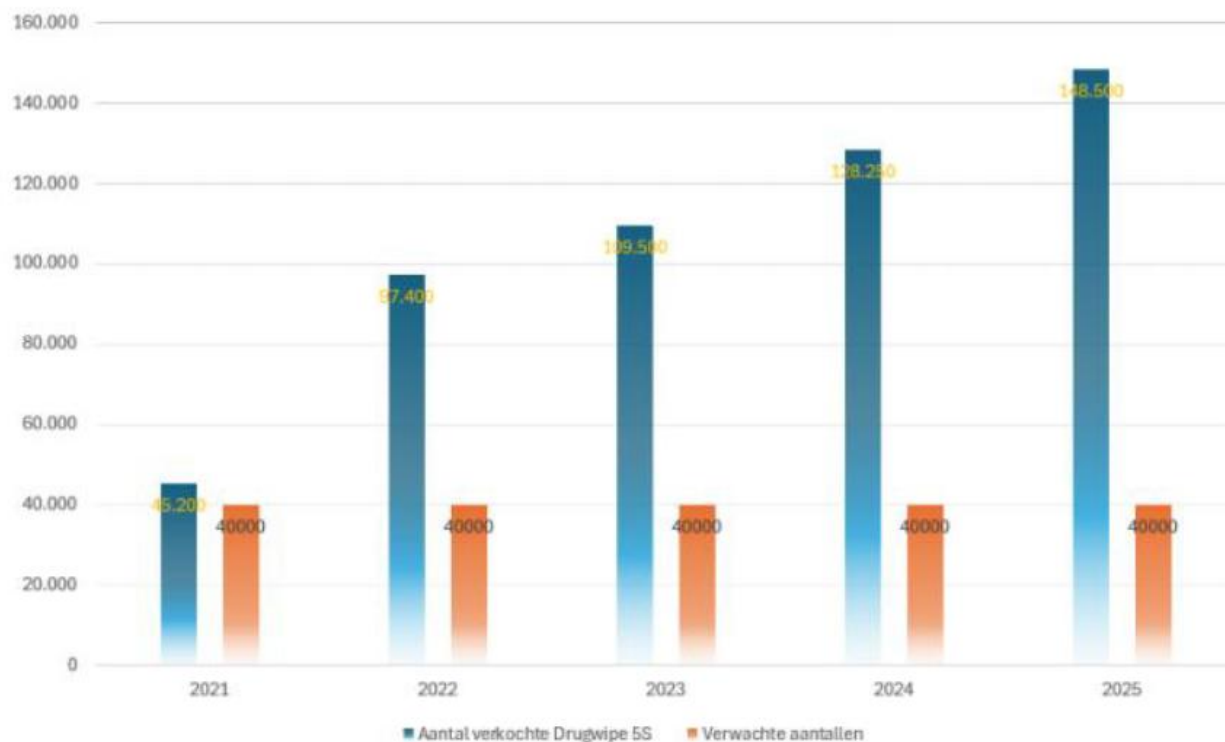

www.ForensicLabService.com

<https://www.youtube.com/watch?v=NJVlj5ute5Y>

Nizozemska

SALES DRUGWIPE 5S POLICE MARKET

Na Nizozemskem je trenutno okrog 11,7 milijonov imetnikov VD –
testiranih okrog 0,85 odstotka

Vir: <https://www.cbs.nl/en-gb/figures/detail/83488ENG>

Slovenija

- v letu 2006 je policija začela usposabljati policiste za prepoznavo simptomov...
- Vsak policist se usposobi v okviru šolanja na PA

Kako izbrati najbolj ustrezen hitri test?

- Ugotovitve stroke (raziskave, strokovni članki)
- Izkušnje tujih policij – policije so začele množično uporabljati hitre teste

Securetec DrugWipe v Evropi

Norway 2011

Iceland 2006

Belgium 2010

Luxembourg 2011

France 2008

Switzerland 2005

Germany 1998

Italy 2011

Finland 2004

Poland 2006

Slovak Republic
2009

Czech Republic 2006

URGENTNA MEDICINA - IZBRANA POGLAVJA 2012

TESTIRANJE SLINE NA DROGE V URGENTNI AMBULANTI

SALIVA TESTING FOR DETECTING DRUGS AT THE EMERGENCY DEPARTMENTS

Minar Brvar, Tanja Sentjurc

Center za zastrupitve, Interna klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana

Izveček

Hitri testi sline na prepevane droge so enostavni, hitri in prijazni do bolnikov in zdravstvenega osebja. Hitri testi sline na prepevane droge imajo že primerljivo specifičnost in senzitivnost z laboratorijskim testiranjem urina. S pomočjo hitrih testov sline lahko zdravniki dobijo rezultate toksikološke preiskave sline takoj in jih uporabijo pri zdravljenju, na primer pri odločanju o uporabi antidotov. V uvedbo preiskav sline na prepevane droge se znižajo tudi stroški toksikoloških preiskav urina.

Abstract

The saliva drug tests are simple, rapid and friendly to the patients and medical staff. The specificity and sensitivity of rapid saliva tests and laboratory urine tests for detecting illegal drugs is already comparable. The results of toxicological saliva analysis are readily available and can be used in treatment decisions, for example antidote use. The saliva tests for detecting illegal drugs minimize time delays and laboratory costs.

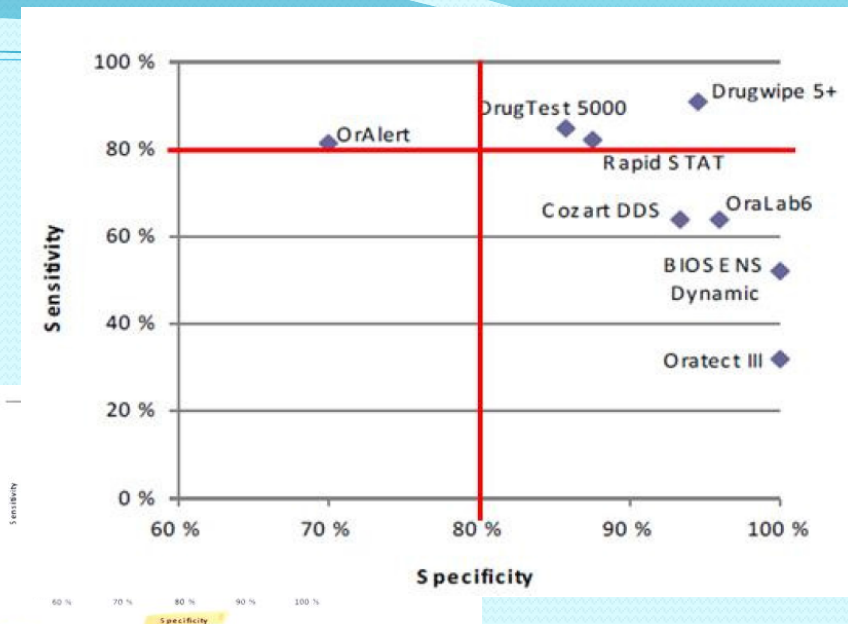
UVOD

Zastrupitve s kanabinoidi, kokainom, heroinom in met/amfetamini lahko diagnosticiramo z laboratorijskim imunokemijskim testiranjem urina. V zadnjem času se je izboljšala specifičnost in senzitivnost hitrih imunokemijskih testov sline in znojia, ki jih lahko opravimo ob preiskovanju v nekaj minutah in za to ne potrebujemo laboratorijskih aparatov. Poleg tega so hitri testi bistveno cenejši, saj je hitro testiranje petih prepevanih drog v sli in urinu več kot 5-krat cenejše od testiranja urina v laboratoriju. Testiranje sline ali znojia je še posebno uporabno pri preiskovanjih, ki ne morejo ali nečajo dati vzorcev urina in jim moramo samo za to postaviti urinski kateter.

Hitre teste sline na prepevane droge že uporablja večina evropskih policij pri nadzoru prometa, kjer so naredili že številne rane senzitivnosti in specifičnosti hitrih testov sline na droge in ugotovili, da je njihova natančnost že sorajljiva za rutinsko uporabo. V zadnji večji raziskavi je imel najboljšo senzitivnost in specifičnost za ugotavljanje prepevanih drog hitri test sline DrugWipe (Slika 1). DrugWipe je tudi najhitrejši in najenostavnejši za uporabo.

Hitri test DrugWipe ima obliko svinčnika in se uporablja za ugotavljanje nevidnih sledi prepevanih drog na površinah, kot so sluznica ustne votline oblitja s slino, znojna koža in površina predmetov, ki je bila v stiku s prepevano drogo ali znojem (Slika 2).

Hitri testi na droge DrugWipe so zelo enostavni, higienični in uporabni v številnih okoliščinah, zato so trenutno najpogostejše uporabljeni testi za testiranje sline na svetu. Tako DrugWipe pomaga prometni policiji ugotavljati prisotnost drog pri udeležencih v prometu. Hitri testi na droge DrugWipe omogočajo tudi odkrivanje nedovoljene trgovine z drogami, saj lahko s pomočjo DrugWipe najdemo nevidne ostanki droge na prenosnih telefonih, kvestnih karticah, volanih avtomobilih in, še več dni po dogodku oziroma stiku z drogo. Hitri testi na droge DrugWipe so zelo uporabni še pri nadzoru substitucijskega zdravljenja odvisnikov od drog, saj testiranje sline z DrugWipe predstavlja manjši poseg

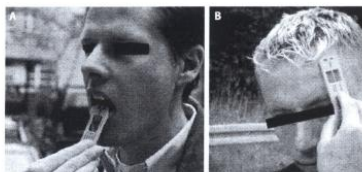

Slika 1. Primerjava senzitivnosti in specifičnosti posameznih testov sline na prepevane droge v raziskavi DRUID (angl.). Driving under the influence of drugs, alcohol and medicines, 2010.

Slika 2. Hitri test sline na prepevane droge DrugWipe.

v zasebnosti bolnika, poleg tega pa je testiranje sline enostavnejše in bolj higienično na droge. Pri tem je pomembno tudi, da pri testiranju sline ni mogoče goljufati in č dobimo tudi pri bolnikih, ki sicer oddajajo vzorce urina. Poleg tega lahko hitro uporabljajo za ugotavljanje prisotnosti drog na delovnem mestu, pri učencih v vzgojnih zavodih. Ne nazadnje pa so hitri testi DrugWipe namenjeni tudi ambulantno diagnosticiranje in zdravljenje zastrupitev z drogami, brez težav pa jih lahko predobolnikom okoli, kjer lahko zdravniki dobijo rezultate toksikološke preiskave lahko uporabijo pri zdravljenju, na primer pri odločanju o uporabi antidotov.

Slika 3 A in B. Testiranje sline in znojia na prepevane droge s pomočjo DrugWipe.

Device Performance Results

	Dräger	DrugWipe	iScreen	OraLine	Oral Q	Oratect	OraScreen	ToxSure	Saliva Scan	Xalex
True Positives	68	56	40	30	30	48	42	22	52	54
True Negatives	36	34	30	30	40	30	31	36	42	18
False Positives	0	0	0	0	8	8	4	0	0	0
False Negatives	4	0	6	6	18	6	3	34	14	4
Sensitivity	94%	100%	87%	83%	63%	89%	93%	39%	78%	93%
Specificity	100%	100%	100%	100%	83%	79%	89%	100%	100%	100%
Accuracy	96%	100%	92%	91%	73%	85%	91%	63%	87%	95%

DRUGWIPE 6S

Kanabis
(marihuana /
hašiš / THC)

amfetamini

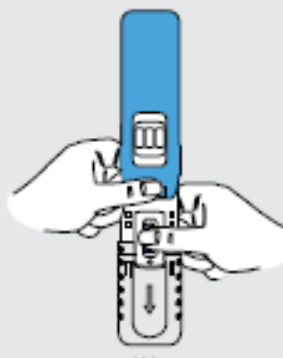
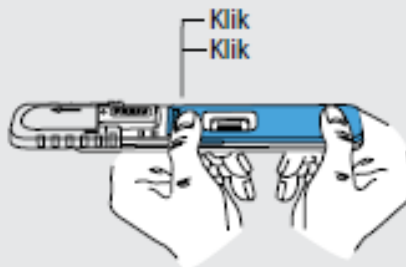
metamfetamini
/ ekstazi

Kokain

Opiati (morfin
/ heroin)

benzodiazepini

Izvedba testa

4. Vzorčevalnik postavite nazaj na testno kaseto. **Otiralke se morajo slišno zaskočiti z dvojnim klikom.**

5. Testno kaseto držite z ampulo navzdol. **S palcem pritisnite enkrat na sredini in vodoravno močno pritisnite na PRESS, da se ampula zlomi. Testno kaseto držite, kot je prikazano, nadaljnjih 10 sekund.**

Ocenjevanje testa

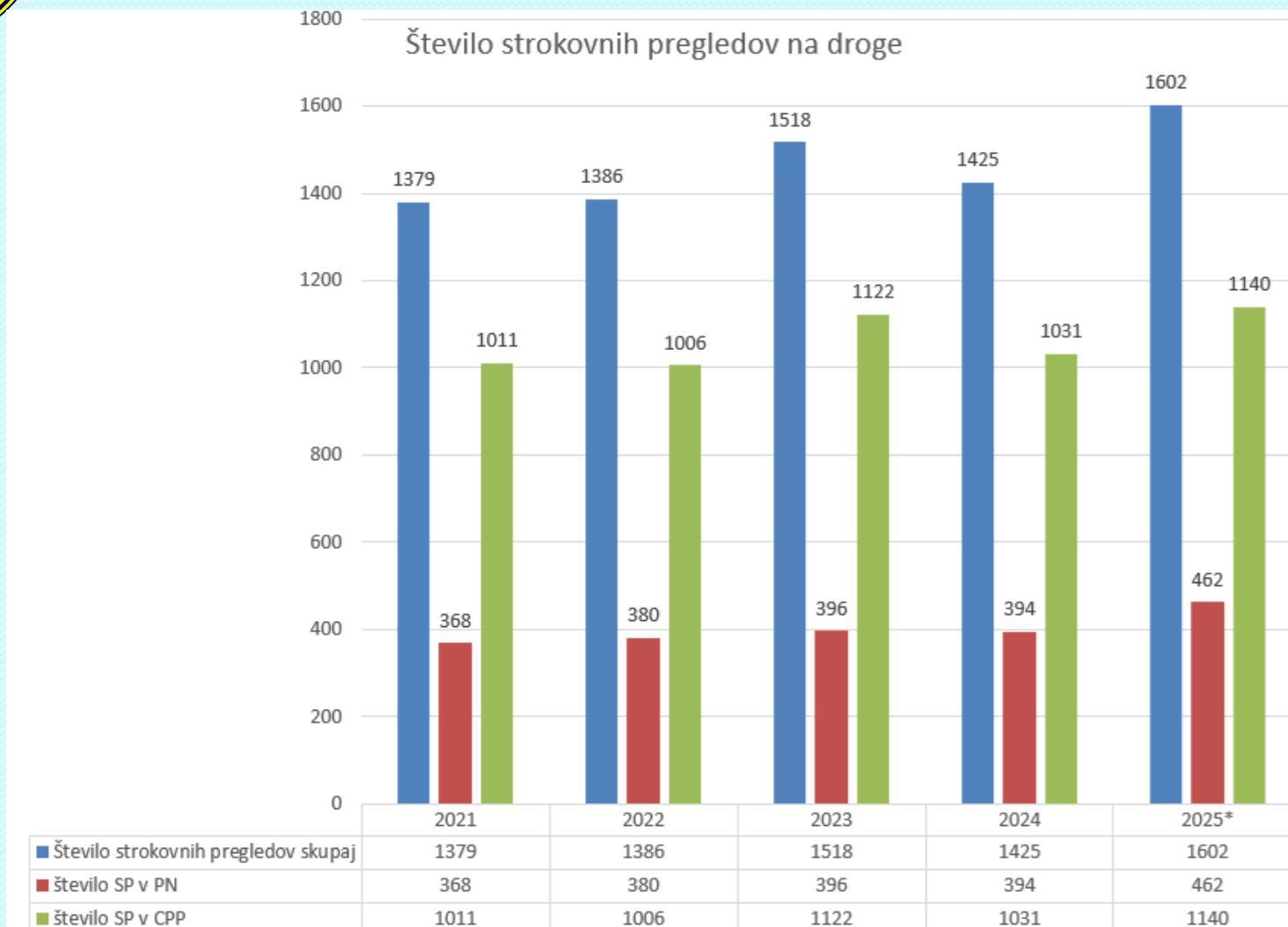
- Pri močno pozitivnih vzorcih je možno, da je viden rezultat na voljo že po 3 minutah.
- Test lahko ocenite po 5 minutah.
- Rezultat ostane veljaven 180 minut po koncu testa.
- Test je pozitiven tudi, če so preskusne črte le šibko ali nepopolno obarvane.

Poraba hitrih testov v policiji

- V letu 2014 smo nabavili 500 testov
- V letu 2015 – 2.000 testov
- Trenutno na letnem nivoju izvedemo cca 7.000 hitrih testov
- V klasičnih policijskih postopkih policisti hitri test izvedejo če posumijo ali če zaznajo simptome vožnje pod vplivom drog
- V PN III. in IV. kategorije test izvedejo vedno, ko je to mogoče

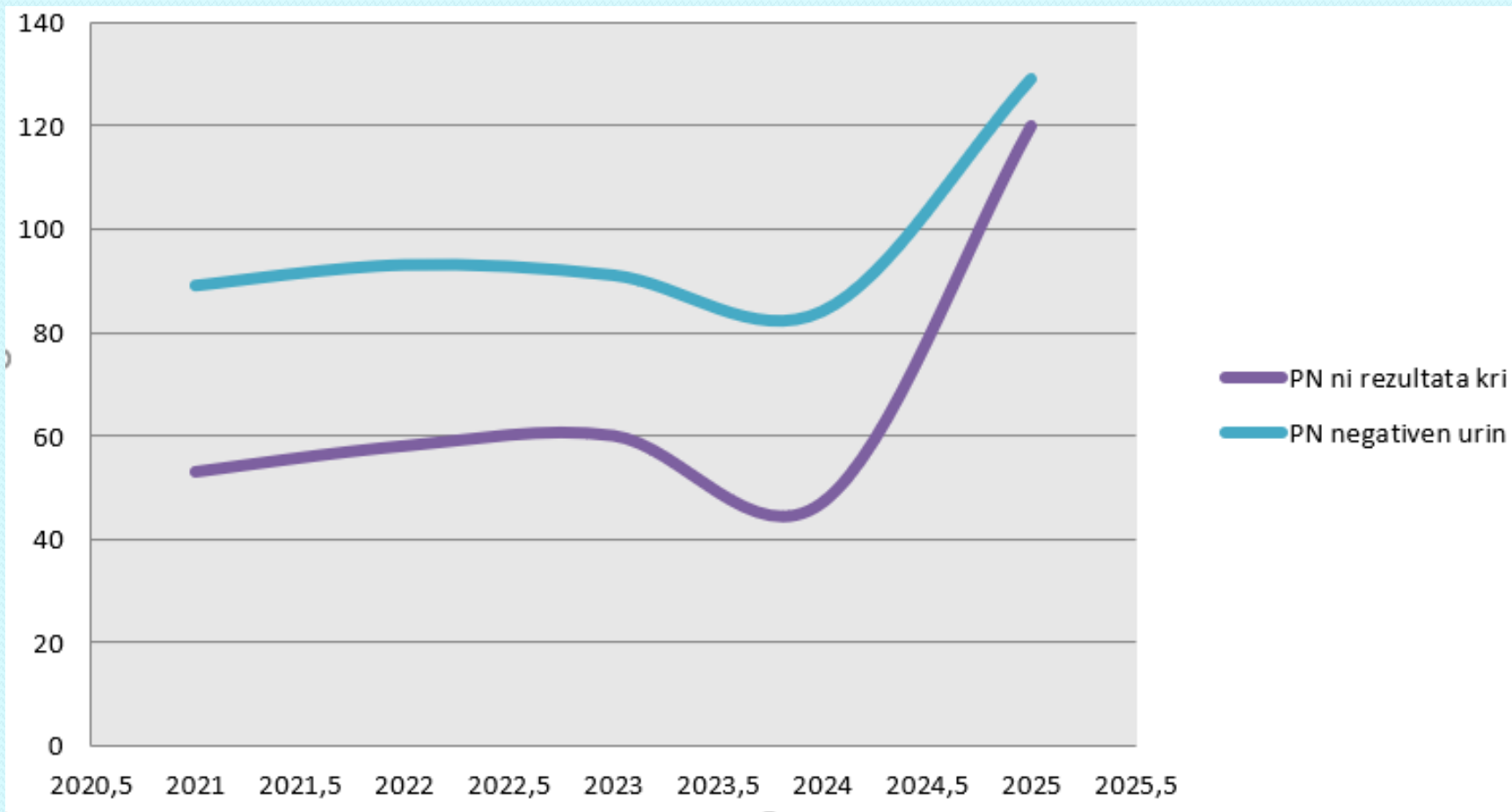

- Podatki za leto 2025 vključujejo podatke za prvih 11 mesecev

Strokovni pregledi v PN

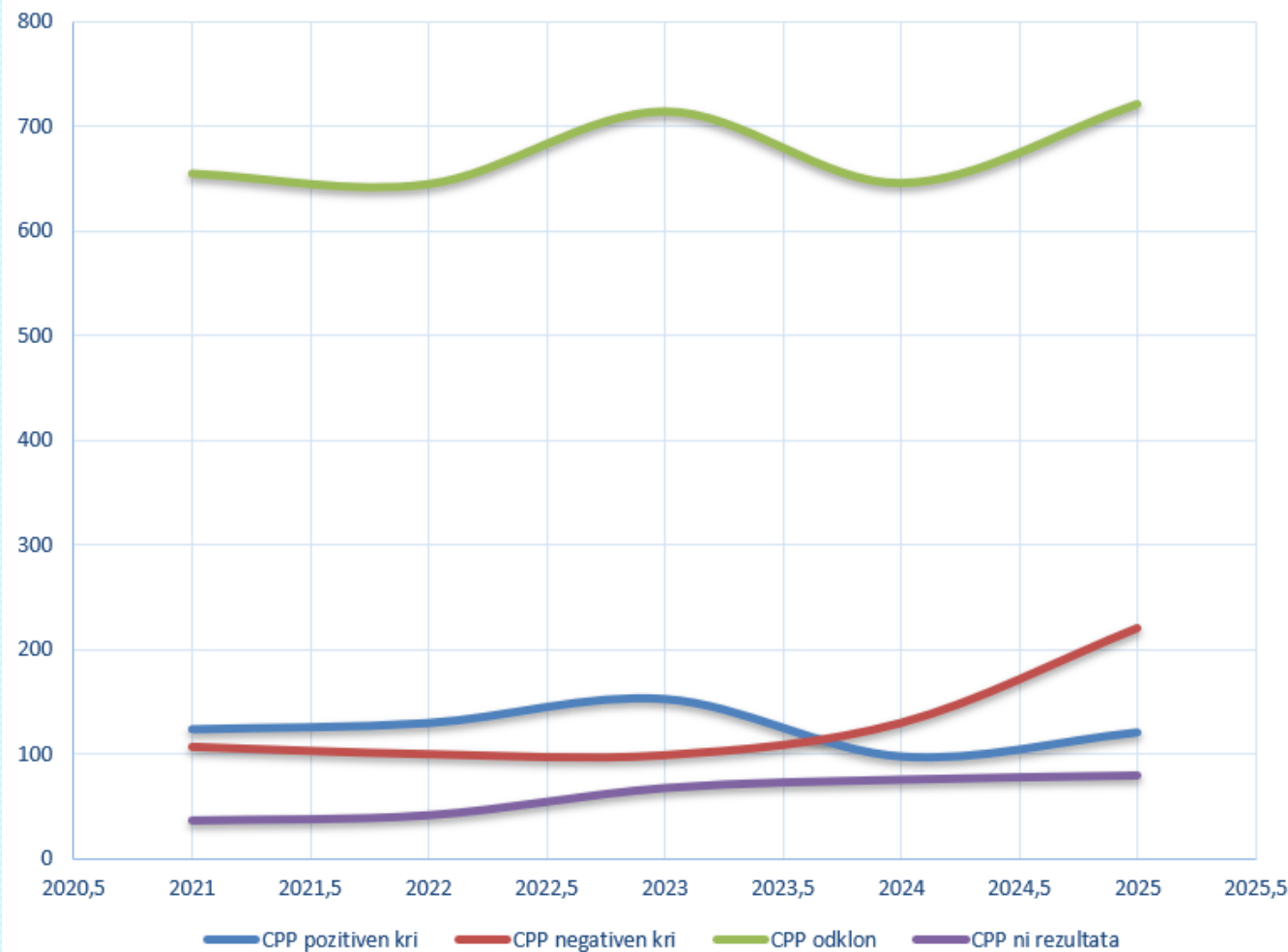
- Podatki so prikazani za prvih 11 mesecev vsako leto

Strokovni pregledi v CPP

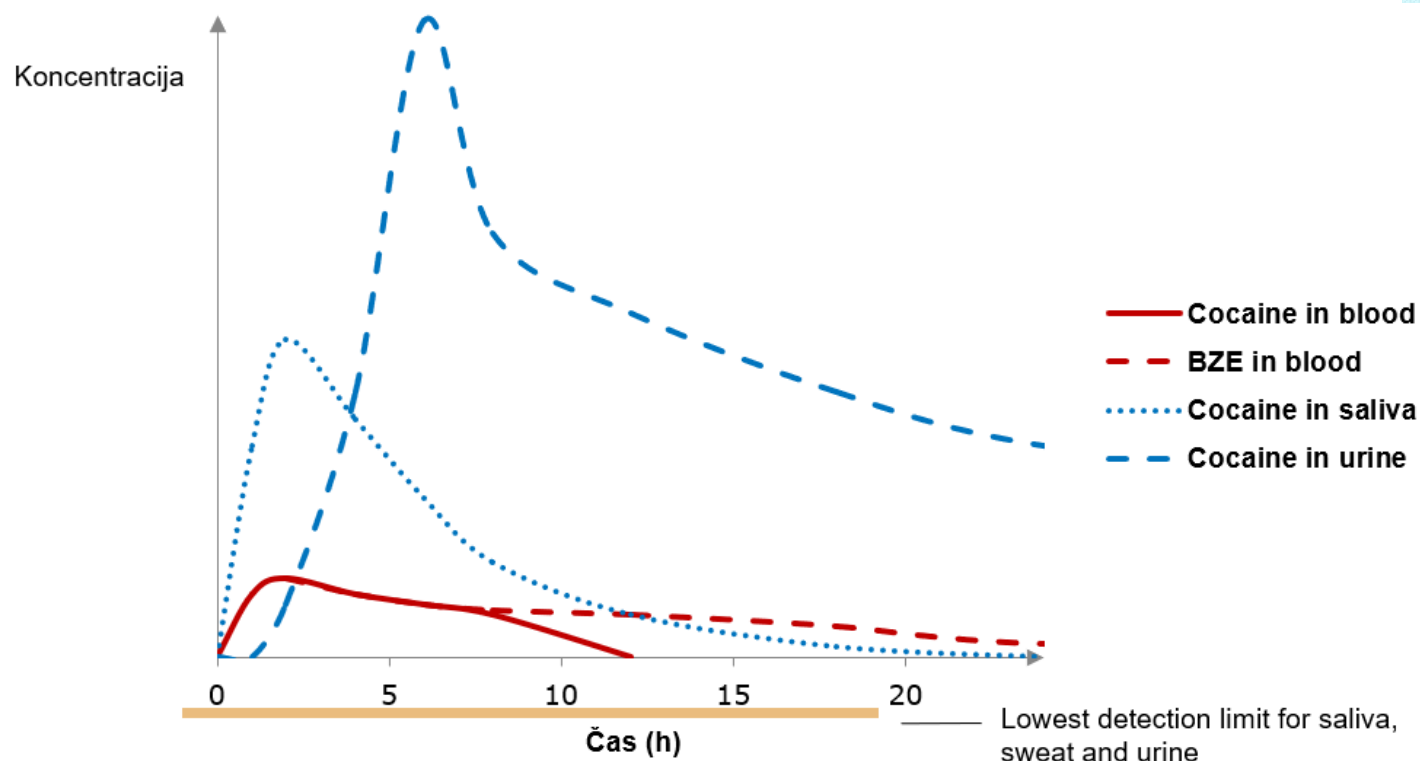
Rezultati strokovnih pregledov v CPP

- Podatki so prikazani za prvih 11 mesecev vsako leto

Uporabnost – časovna okna

Čas	1-2 ur	4-6 ure	9 ur	15 ur		25 ur	50 ur
Kri(CO)	+	+	+	-		-	-
Kri (BZE)	-	+	+	+		+	-
Slina (CO)	+	+	+	+		-	-
Urin (CO)	-	+	+	+		+	+

Sprememba ZPrCP v letu 2021

- (1)Voznik ne sme voziti vozila v cestnem prometu niti ga začeti voziti, **če je pod vplivom** prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, in njihovih presnovkov, ~~ki zmanjšujejo njegovo sposobnost za vožnjo.~~
- (2)Pod vplivom snovi iz prejšnjega odstavka je voznik pri katerem se s posebnimi sredstvi, napravami ali s strokovnim pregledom ugotovi prisotnost takih snovi v **krvi ali slini**.
- (5)Ne glede na drugi odstavek tega člena se šteje, da voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec ni pod vplivom psihoaktivnih zdravil, če se s kontrolnim zdravstvenim pregledom ugotovi, da je voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec uporabljal psihoaktivna zdravila v skladu s predpisano terapijo in navodilom lečečega zdravnika.

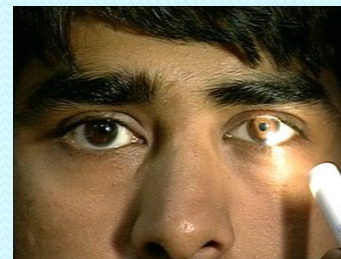
Zakon o pravilih cestnega prometa voznike, ki so zaloteni pod vplivom prepovedane droge, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi **deli v dve skupini**, in sicer:

- voznike, **ki so pod vplivom** in
- voznike pri katerih se ugotovi prisotnost navedenih snovi

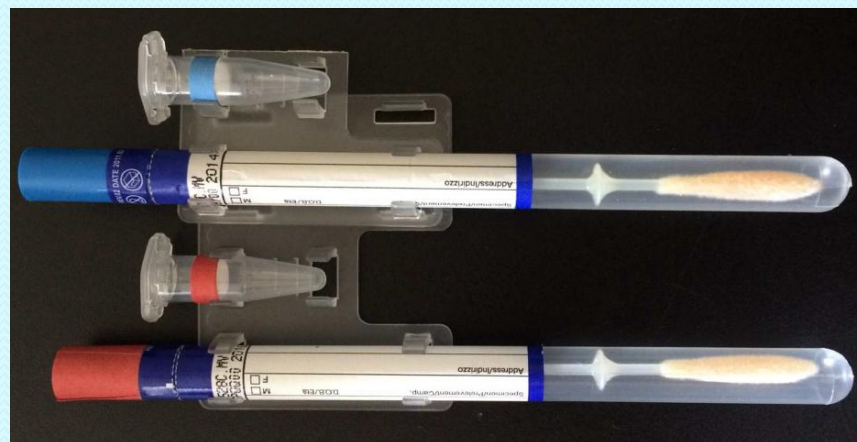

Razvoj v prihodnje – videnje policije

➤ policist izvede postopek za prepoznavo in po potrebi uporabi hitri test na droge

➤ v primeru potrjenega suma, da voznik vozi pod vplivom droga ali drugih psihoaktivnih snovi, bi policist odvzel **dodatni vzorec sline**, ki bi bil poslan na analizo v pristojni laboratorij (za potrditev **ne bi bil več potreben odvzem krvi**)

HVALA ZA POZORNOST

robert.vehovec@policija.si